

Finansklagenemnda Person

Avgjørelse FinKN-2019-787

22.10.2019

Nordea Liv Norge AS

Livsforsikring/uføredekninger/pensjon

Uførepensjon - øyesykdom – ervervsufør innen 2 år – fal. § 19-10.

Forsikrede ble innmeldt i en forsikringsordning fra 1.1.07. Han fikk påvist en øyesykdom i desember 2004 og har senere vært sammenhengende delvis ufør siden oktober 2008. Forsikrede fremmet krav om uføreytelser i november 2017 etter å ha fått innvilget uførepensjon av Nav i 2016. Selskapet avsto kravet med henvisning til vilkårenes karensbestemmelser. Nemnda viste til at forsikredes øyesykdom var til stede ved innmeldingen 1.1.07 og at han hadde vært sammenhengende ufør siden 5.10.08. Selskapet kunne dermed påberope karensbestemmelsen. Selskapet ble gitt medhold.

Saksfremstilling

Forsikrede (f. 1958) ble med i forsikringsordningen 1.1.07.

Det fremgår av saksrapporten fra Nav at han har vært delvis sammenhengende sykmeldt siden 6.10.08. Fra 5.10.09 mottok han arbeidsavklaringspenger.

Det følger av vurdering av arbeidsevne fra Nav av 12.11.15:

... Du er operert for amotio reinae i 2004. Du har gradvis fått dårligere syn etter dette grunnet trykkstigning og glaucomskade. Det beskrives at du ikke har noe synsnytte av ditt høyere øye og du har nedsatt syn på venstre øye. Du tar øyedråper for å opprettholde synsfunksjonen. Det er ingen behandling som vil kunne bedre tilstanden og det vurderes at du har nedsatt funksjonsevne på bakgrunn av dette. Du er også mye plaget av spenningshodepine. Dette er antagelig relatert til synsproblemene. Du skal fortsatt følges opp med kontroller hos øyelege med tanke på medisiner for å forhindre forverring av synet.

På grunn av din helsesituasjon ble det for krevende for deg å drive egen salong. I 2013 avvirket du salongen og ble ansatt i en frisørsalong. Dette gjør det lettere for deg å stå i arbeid. Du har en del faste kunder som har fortsatt å gå til deg etter at du begynte i ny salong. Det gjøres tilrettelegging på arbeidsplassen for at du kan være i arbeid. Blant annet har du anledning til å ta pauser mellom kundene for å få dekket behovet for å hvile øynene. Du har anledning til å la være å ta drop in-kunder og du kan bruke lenger tid på arbeidsoppgavene. Du har de siste årene klart å arbeide 50 % ...

AV innvilget i vedtak av 26.1.16 40 % uføretrygd fra 1.3.16. I dette vedtaket setter NAV uføretidspunktet til oktober 2008, som var tidspunktet forsikrede ble langtidssykmeldt.

Forsikrede meldte krav til selskapet 20.11.17 med følgende beskrivelse av uførheten:

Netthinne kollaps, nesten 100 % blind på høyre øye. Svakt syn på venstre øye.

Videre var det opplyst at forsikrede hadde uføreperioder fra 1.12.04. Selskapet innhentet en legeerklæring av 29.6.19 fra øyelege:

Han var hos meg første gang 26/10-04. Han hadde da i tre dager merket flimring og etterhvert økende skygge hø øve.

Det ble påvist netthinneavløsning hø øye. og han ble innlaqt øyeavd ... sykehus der han ble opr. Reoperert 22/12-04 pga ny avløsning hø øye. Betydelig trykkstigning postopr og øyet er nærmest helt blindt. Det ble

påvist glaucom "grønn stær" på ve øye i 2005. Det er der et synsfeltutfall nedad nasalt, som er omtrent uendret siden 2005. Synsstyrken på ve øye er 0,8- med korr -3,25-0,75x39.

Jeg har overfor NAV anslått funksjonsnedsettelsen til 22-25 %. Men i relasjon til hans yrke som frisør er nok funksjonsevnen nedsatt med noe mer enn 25 %, men mindre enn 50 %.

Så vidt jeg forstår har han også andre plager som reduserer funksjonsevnen ytterligere.

Han forteller at han har fått godkjent 40 % uførhet og at han arbeider omtrent 50 %.

Det følger av forsikringsvilkårspkt. 9.1.b vedrørende begrensninger i retten til uførepensjon og innskudds- og premiefritak:

sykdom eller lyte som medlemmet hadde og må antas å ha kjent til ved inntredelsen i forsikringens uføredekninger og som innen 2 år deretter medfører arbeidsuførhet. For utvidelse av uførepensjonen som ikke skyldes generell lønnsforhøyelse hos foretaket.

gjelder tilsvarende bestemmelse. 2-årsfristen regnes da fra den dag pensjonen blir utvidet.

Videre følger det av forsikringsbeviset av 1.1.08:

Det er knyttet innskudds- og premiefritak til pensjonsforsikringen. Rett til fritak inntre

når du har vært minst 20 % arbeidsufør i sammenhengende 12 måneder. Dersom du innen 2 år etter innmelding blir arbeidsufør som følge av sykdom eller lyte som du hadde på innmeldingstidspunktet, og som det må antas at du da kjente til, kan retten til fritak bortfalle, jf forsikringsvilkårenes § 9. Tilsvarende gjelder for utvidelser i fritaket som ikke skyldes generell lønnsforhøyelse hos foretaket.

Selskapet avsto kravet 10.7.18, med den begrunnelse at forsikrede var blitt arbeidsufør innen to år etter at han ble med i forsikringsordningen.

Forsikrede har i det vesentlige anført at han fikk arbeidsavklaringspenger fra 5.10.09 og uførepensjon fra Nav 1.3.16, og som var ni år etter tegning av forsikringen. Han fikk tilbud om 100 % uførepensjon, men takket nei fordi han ville jobbe så lenge som mulig.

Selskapet har i det vesentlige anført at forsikrede ble arbeidsufør innen to år fra selskapet ansvar begynte å løpe, og uførheten skyldes øyesykdom som var tilstede før innmeldingstidspunktet og som forsikrede kjente til.

Finansklagenemnda Persons begrunnelse

Saken gjelder spørsmål om selskapet har sannsynliggjort at karensbestemmelsen inntatt i forsikringsbeviset kan begrunne avslaget. Karensbestemmelsen er i tråd med fal. § 19-10.

Etter forsikringsavtaleloven (fal.) § 19-10 kan selskapene i kollektive forsikringer innta vilkår om at det ikke svarer for arbeidsuførhet som inntre innen to år etter at selskapets ansvar begynte å løpe, og som skyldes sykdom eller lyte som medlemmet hadde på inntredelsestidspunktet, og som det må antas at vedkommende medlem kjente til. Nemnda har i tidligere avgjørelser lagt til grunn at det ikke er et vilkår for anvendelse av en karensbestemmelse at forsikrede kjente til at sykdommen/lytet ville medføre ervervsuførhet, jf. FSN-4198. Det er heller ikke et vilkår at forsikrede ved inntreden i ordningen var kjent med diagnosen på lidelsen, det er tilstrekkelig at forsikrede på dette tidspunktet var kjent med symptomer eller tegn på sykdommen, jf. FSN-6407.

Partene er enige om at forsikredes uførhet skyldes øyesykdom som var tilstede ved innmelding 1.1.07 og som forsikrede var kjent med. Tvisten i saken knytter seg til om det var gått to år fra innmelding 1.1.07 og frem til uførheten startet. Det avgjørende her er at man er sammenhengende sykmeldt fra et tidspunkt, det er ikke et krav om at man må ha endelig uføretrygd eller arbeidsavklaringspenger. Det fremkommer av sakrapporten fra Nav at forsikrede har vært sammenhengende sykmeldt siden 5.10.08. Arbeidsuførhet skyldes sykdom som

forsikrede hadde ved inntreden i ordningen 1.1.07. Nemnda finner det etter dette klart at selskapet kan anvende karensbestemmelsen.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Persons konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Kaja de Vibe Malling (leder), Gro Farestvedt (selskapsrepresentant), Tonje Giertsen (selskapsrepresentant), Paal Bjønness (forbrukerrepresentant) og Gyrid Giæver (forbrukerrepresentant).